

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji 1) z dnia .....2005 r zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym

Na podstawie art. 38 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1399, z późn. zm.2)) zarządza się, co następuje:

§ 1.

W rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym (Dz.U. Nr 109, poz. 965 oraz z 2005 r. Nr 60, poz. 530) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

"3a. W przypadku osoby przyjmowanej do służby w Straży Granicznej i posiadającej stopień wojskowy, o której mowa w art. 61 ust. 1a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, przepis ust. 3 stosuje się jeżeli osoba ta wykazuje się kwalifikacjami i umiejętnościami szczególnie przydatnymi do pełnienia służby w Straży Granicznej i z tego tytułu zostanie mianowana na stopień obowiązujący w Straży Granicznej równorzędny z posiadanym stopniem wojskowym."

b) dodaje się ust 5 w brzmieniu:

"5. Funkcjonariusza, który pełniąc zawodową służbę wojskową uzyskał tytuł oficera dyplomowanego, traktuje się jak posiadającego tytuł równorzędny tytułowi zawodowemu magistra.";

2) w załączniku do rozporządzenia:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie: określa je załącznik 1

b) w pkt 2:

- uchyla się lp. 4,

- po lp. 9 dodaje się lp. 9a w brzmieniu: określa je załącznik 2

- lp. 12 otrzymuje brzmienie: określa je załącznik 3

- uchyla się lp. 13,

- lp. 21 otrzymuje brzmienie: określa je załącznik 4

- lp. 27 otrzymuje brzmienie: określa je załącznik 5

c) w pkt 3:

- po lp. 13 dodaje się lp. 13a w brzmieniu: określa je załącznik 6

- uchyla się lp. 20,

- lp. 25 otrzymuje brzmienie: określa je załącznik 7

- lp. 33 otrzymuje brzmienie: określa je załącznik 8
- d) w pkt 4:
  - uchyla się lp. 10,
  - lp. 18 otrzymuje brzmienie: określa je załącznik 9
  - uchyla się lp. 19,
- e) uchyla się pkt 5 - 7,
- f) dodaje się pkt 8 - 11 w brzmieniu: określają je załączniki: 10, 11, 12, 13

§ 2.

Funkcjonariusza Straży Granicznej:

- 1) zajmującego stanowisko służbowe w strażnicy albo w granicznej placówce kontrolnej Straży Granicznej, które zostało mu zachowane na mocy § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym, albo stanowisko równorzędne, na które został mianowany w trybie § 4 ust. 2 tego rozporządzenia;
  - 2) mianowanego na stanowisko służbowe w strażnicy albo w granicznej placówce kontrolnej Straży Granicznej w drodze wyróżnienia albo na stanowisko równorzędne w trybie § 4 ust. 3 rozporządzenia, o którym mowa w pkt 1
- uważa się za spełniającego warunki do mianowania lub powołania na stanowisko służbowe w placówce Straży Granicznej równorzędne ze stanowiskiem dotychczas zajmowanym.

§ 3.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 24 sierpnia 2005 r.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

- 1) Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 134, poz. 1436 i Nr 283, poz. 2818 oraz z 2005 r. Nr 19, poz. 164).
- 2) Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 128, poz. 1175, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1609 i Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 171, poz. 1800, Nr 172, poz. 1805, Nr 210, poz. 2135 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 90, poz. 757.

Uzasadnienie

Przepis art. 38 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1399, z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 128, poz. 1175, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1609 i Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 171, poz. 1800, Nr 172, poz. 1805, Nr 210, poz. 2135 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 90, poz. 757), zwanej dalej "ustawą", upoważnił ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia w drodze rozporządzenia warunków w zakresie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wykonując powyższe upoważnienie ustawowe wydał rozporządzenie z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby, jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na określonym stanowisku służbowym (Dz.U.Nr 109, poz. 109 i z 2005 r. Nr, 60, poz. 530), zwane dalej "rozporządzeniem".

Przedłożony projekt zakłada wprowadzenie do rozporządzenia następujących zmian:

Przede wszystkim projekt ma na celu wyeliminowanie z obrotu prawnego przepisów określających warunki w zakresie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby jakim powinien odpowiadać funkcjonariusz Straży Granicznej na stanowiskach służbowych w znoszonych strażnicach i granicznych placówkach kontrolnych Straży Granicznej oraz określenie analogicznych wymogów dotyczących stanowisk służbowych w tworzonych placówkach Straży Granicznej (§ 1 pkt 2 lit. e i f projektu). Powyższe stanowi konsekwencję zmian wprowadzanych do obecnego stanu prawnego ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r. o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 90, poz. 757), w efekcie których z dniem 24 sierpnia 2005 r. zniesieniu ulegną terenowe organy Straży Granicznej - komendanci strażnic oraz komendanci granicznych placówek kontrolnych Straży Granicznej i podległe im urzędy (tj. strażnice oraz graniczne placówki kontrolne), a ich zadania przejmą nowotworzone terenowe organy - komendanci placówek Straży Granicznej i podległe im urzędy - placówki Straży Granicznej. Proponowane w projekcie wymagania na stanowiskach służbowych występujących w poszczególnych kategoriach placówek Straży Granicznej stanowią w zasadzie (różnice zostały omówione w dalszej części uzasadnienia) odwzorowanie dotychczasowych wymogów obowiązujących na analogicznych (równorzędnych) stanowiskach służbowych w znoszonych jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej (strażnicach i granicznych placówkach kontrolnych).

Efektom zniesienia strażnic i utworzenia placówek Straży Granicznej jest także konieczność zmiany nazwy występującego w ośrodkach szkolenia stanowiska służbowego "Dowódca strażnicy szkolnej" na "Dowódca placówki szkolnej" (§ 1 pkt 2 lit. c tiret trzecie projektu).

Zmiana wprowadzająca w załączniku do rozporządzenia nowe brzmienie pkt 1 Komenda Główna Straży Granicznej (§ 1 pkt 2 lit. a) wynika z potrzeby skorelowania zawartych w tym punkcie regulacji do aktualnego brzmienia rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie uposażenia zasadniczego oraz dodatków do uposażenia funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz.U.Nr 67, poz. 622, z 2003 r. Nr 94, poz. 868 i z 2004 r. Nr 245, poz. 2465), które w systemie przepisów wykonawczych do ustawy o Straży Granicznej jest aktem o podstawowym znaczeniu dla określenia jakie stanowiska służbowe mogą występować w poszczególnych jednostkach organizacyjnych. W stosunku do obecnej treści omawianego punktu załącznika do rozporządzenia w projekcie:

- 1) nie uwzględnia się stanowisk zniesionych: kierownika centrum, kierownika archiwum (laboratorium), zastępcy kierownika archiwum (laboratorium) oraz zastępcy kierownika kancelarii tajnej;
- 2) dodaje się stanowiska: Kierownika Zespołu Audytu Wewnętrznego - Audytora Wewnętrznego i kierownika samodzielnego zespołu.

Ponadto w projekcie uwzględniono stanowisko legislatora, którego wprowadzenie proponowane jest w projekcie rozporządzenia zmieniającego wzmiankowane rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie uposażenia zasadniczego oraz dodatków do uposażenia funkcjonariuszy Straży Granicznej procedowanym równoległe z projektem niniejszego aktu.

Także zmiany zawarte w § 1 pkt 2 lit. b tiret pierwsze, czwarte i piąte, lit. c tiret drugie i lit d tiret pierwsze i trzecie projektu wynikają z konieczności skorelowania rozporządzenia z brzmieniem rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie uposażenia zasadniczego oraz dodatków do uposażenia funkcjonariuszy Straży Granicznej, jak również uwzględniają zmiany proponowane do wzmiankowanego rozporządzenia.

Natomiast zmiany zawarte w § 1 pkt 2 lit. b tiret drugie i lit. c tiret pierwsze projektu dotyczące określenia warunków w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby na stanowisku kierownika zakładu opieki zdrowotnej są skorelowane z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 czerwca 2005 r. w

sprawie utworzenia poradni przyzakładowych - publicznych zakładów opieki zdrowotnej i poradni przyzakładowych z izbą chorych - publicznych zakładów opieki zdrowotnej w Straży Granicznej.

Nadto, w § 1 w pkt 1 w:

- 1) lit. a projektu proponuje się wprowadzenie do § 3 rozporządzenia nowego ust. 3a, zgodnie z którym w przypadku osób przyjmowanych do służby i posiadających stopień wojskowy, ocena czy kwalifikacje zawodowe nabyte przez te osoby w szkołach wojskowych są równoznaczne z kwalifikacjami wymaganymi na stanowiskach służbowych w Straży Granicznej uzależniona będzie od tego, czy wykażą się one kwalifikacjami i umiejętnościami szczególnie przydatnymi do pełnienia służby w Straży Granicznej i z tego tytułu nastąpi ich mianowanie na stopień obowiązujący w Straży Granicznej równorzędny z posiadanym wcześniej stopniem wojskowym. Odrębne traktowanie w poruszonym zakresie osób przyjmowanych do służby i posiadających stopień wojskowy od osób z innych służb mundurowych wymienionych w § 3 ust. 3 rozporządzenia stanowi konsekwencję wprowadzenia zmian do art. 61 ustawy, zgodnie z którymi w obecnym stanie prawnym weryfikacja stopni wojskowych ma charakter fakultatywny (a nie obligatoryjny jak dotychczas) i może być przeprowadzona wyłącznie, gdy dana osoba wykazuje się kwalifikacjami i umiejętnościami szczególnie przydatnymi do służby w Straży Granicznej. W przypadku zatem gdy taka osoba nie spełnia wzmiankowanych wymogów i nie zostanie jej zweryfikowany stopień, może być jedynie mianowana szeregowym Straży Granicznej i podlegać będzie procedurze szkoleń jak inni nowoprzyjęci do służby, nie jest racjonalnym uznanie, iż spełnia ona wymogi do mianowania na stanowisko służbowe, na którym wymagane jest posiadanie specjalistycznych kwalifikacji zawodowych. Kwalifikacje takie osoba ta będzie mogła nabyć dopiero po odbyciu stosownych szkoleń w Straży Granicznej;
- 2) lit. b projektu zakłada się wprowadzenie w § 3 rozporządzenia nowego ust. 5 stanowiącego zasadę, że funkcjonariusza Straży Granicznej, który pełniąc wcześniej zawodową służbę wojskową uzyskał tytuł oficera dyplomowanego, traktuje się jako posiadającego tytuł równorzędny tytułowi zawodowemu magistrata. Przedmiotowa kwestia nie była dotychczas jednoznacznie uregulowana w przepisach pragmatyki służbowej funkcjonariuszy Straży Granicznej, co rodziło szereg wątpliwości interpretacyjnych, w szczególności z uwagi na fakt, że przepis art. 172 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie żołnierzy zawodowych (Dz.U. Nr 179, poz. 1750 oraz z 2004 r. Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135) nie wyjaśnia statusu osoby, która nie jest żołnierzem zawodowym, ale posiada tytuł oficera dyplomowanego uzyskany podczas zawodowej służby wojskowej.

Ostatnią merytoryczną zmianą proponowaną do rozporządzenia jest zniesienie wymogu posiadania stażu służby na stanowisku starszego referenta (02 grupa uposażenia zasadniczego), na którym dotychczas obowiązywał dwuletni staż. W obecnym stanie prawnym brak wymogu stażu służby obowiązywał wyłącznie na stanowisku referenta (występującego we wszystkich jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej, 01 grupa uposażenia zasadniczego) i stanowisku strażnika granicznego (które nie występowało w ośrodkach szkolenia i granicznych placówkach kontrolnych, 02 grupa uposażenia zasadniczego). Wskazane różnice w wymaganym stażu służby i grupach uposażenia zasadniczego prowadziły często do sytuacji, w której ścieżka rozwoju zawodowego funkcjonariusza nie była uzależniona od jego umiejętności, ale od rodzaju jednostki organizacyjnej gdzie był wyznaczony do pełnienia służby. Z uwagi na powyższe zasadnym wydaje się wprowadzenie do rozporządzenia zmiany zwiększającej możliwości - niezależnie od jednostki organizacyjnej - promowania funkcjonariuszy, którzy już na etapie szkoleń zawodowych prowadzonych bezpośrednio po przyjęciu do służby wykażą się większym od innych zaangażowaniem i predyspozycjami do służby,

Opracowany projekt rozporządzenia jest spójny i zharmonizowany z innymi aktami prawnymi regulującymi pragmatykę służbową funkcjonariuszy Straży Granicznej.

Ocena Skutków Regulacji

Rozporządzenie obejmuje swoim działaniem wyłącznie funkcjonariuszy Straży Granicznej.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych wydatków dla budżetu państwa i budżetów samorządu terytorialnego, jak również nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, a także sytuację i rozwój regionalny.

Projekt rozporządzenia był opiniowany przez Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Funkcjonariuszy Straży Granicznej, który zgłosił uwagę postulującą rezygnację z propozycji wprowadzenia do rozporządzenia przepisu regulującego status funkcjonariuszy Straży Granicznej, którzy pełniąc wcześniej zawodową służbę wojskową uzyskali tytuł oficera dyplomowanego poprzez wprowadzenie zasady, że należy ich traktować jako posiadających tytuł równorzędny tytułowi zawodowemu magistrata (§ 1 pkt 1 lit. b projektu). W ocenie związków zawodowych przywilejem wykształcenia

magisterskiego jest możliwość otwarcia przewodu doktorskiego, czego nie może zrobić oficer dyplomowany, a ponadto ilość funkcjonariuszy z wykształceniem magisterskim jest na tyle wysoka, że nie ma powodu wprowadzania zaproponowanej regulacji. Odnosząc się do przedmiotowej uwagi należy zauważyć, że jest ona elementem prezentowanego przez NSZZ FSG stanowiska, iż polityka kadrowa w Straży Granicznej powinna opierać się na preferowaniu funkcjonariuszy pełniących już służbę w formacji, a nie osób dopiero do niej przyjmowanych. Proponowana regulacja nie jest jednak sprzeczna z powyższym stanowiskiem NSZZ FSG. Zgodnie bowiem z nowelą ustawy o Straży Granicznej wprowadzoną ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r. o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw, w chwili obecnej możliwość weryfikacji stopni wojskowych osób przyjmowanych do służby została uzależniona od spełniania przez nie określonych kwalifikacji i umiejętności szczególnie przydatnych do pełnienia służby w Straży Granicznej. W przypadku oficerów, w procedowanym równolegle projekcie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowego trybu mianowania na stopnie funkcjonariuszy Straży Granicznej, jednym z warunków niezbędnych przy weryfikacji stopnia wojskowego jest posiadanie tytułu magistra. Nadto również w niniejszym projekcie proponuje się wprowadzenie do przepisów pragmatyki służbowej zasady, że osoba której stopień wojskowy nie zostanie zweryfikowany na równorzędny stopień Straży Granicznej, będzie spełniać wymogi formalne w zakresie kwalifikacji zawodowych specjalistycznych konieczne dla mianowania na stanowisko służbowe w Straży Granicznej dopiero po odbyciu stosownych szkoleń w tej formacji. Tym samym proponowane zmiany nie będzie miała istotnego wpływu na politykę kadrową, natomiast pozwoli na jednoznaczne uregulowanie statusu de facto niewielkiej ilości oficerów Straży Granicznej, którzy już pełnią służbę w Straży Granicznej i w większości przypadków zostali do niej przyjęci bezpośrednio po zakończeniu zawodowej służby wojskowej pełnionej w Wojskach Ochrony Pogranicza.